

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

L'enemic es mostra desficiós. No ha paït el greu crebant que li infligiren les tropes republicanes en les brillants accions del passat desembre, que culminaren amb la conquesta de Terol. Des d'aleshores, el comandament del conglomerat de forces mercenàries ha perdut el control de si mateix. Empès pel despit que li han causat els comentaris de la premsa estrangera, els quals descobren l'alt valor de l'Exèrcit Popular i, per tant, un millorament insospitat per a les armes republicanes, en la situació general de la guerra, Franco concentra, a la desesperada, quantitats enormes de material bèl·lic i grans masses humanes, en el sector on acaba de sofrir-hi l'amargament de llurs il·lusions. La mateixa precisió és reveladora de què el pretès geni militar es descompon; ja no té la iniciativa, perquè el que fa ara no obeeix a cap pla estudiat, sinó que és producte de l'exasperació, del qui es deixa portar per un esbojarrament. Franco escriu ara el pròleg de la seva desfeta, i l'escriu amb la sang de les seves víctimes. Ell i els altres militars traïdors, es veuen perduts, i per això s'abandonen a l'acció terrorífica, d'intensificar els bombardeigs sobre poblacions indefenses, absolutament allunyades dels fronts de guerra, alhora que s'ho juguen tot en aquesta gran batalla de Terol, la més important de totes les que hi han hagut en la nostra guerra i que exigeix la constant renovació d'efectius, pel desgast enorme que experimenta l'atacant que dona cops de cec contra la formidable barrera infranquejable que li oposen els soldats del poble. Cal veure com en un esforç suprem i enduts per l'instint de llur malignitat, els facciosos tracten de fer, amb el concurs de grans masses d'aviació i de copiosos elements ofensius, un esboranc en les nostres línies, per tan costós que els resulti, i és que els precisa recobrar el marge de confiança que els atorgaven a l'exterior, ja que sense aquest la seva subsistència es fa insuportable, perquè viuen una situació econòmica asfixiant, que no poden aguantar més. I és aquest i no altre el motiu de la desesperació que demostra l'enemic amb la seva temerària acció ofensiva del front de Llevant.—ALFIL

Catalunya, la Guerra i la República

En aquests moments històrics de lluita aferrissada a foc i sang, que està vivint el poble espanyol, és gairebé una necessitat l'esment d'allò que és i fa Catalunya davant del problema cabdal que planteja la guerra encetada per a anul·lar la República.

Aquest tema és llarg i ofereix variants. Per això només el tractarem superficialment. L'actualitat que ofereix fins així ho aconsella.

Sempre ha estat motiu de protesta per algú el fet fonamental català. Naturalment que el qui més n'ha protestat o bé ha mostrat més el seu desacord, ha estat el desconexedor absolut de les realitats del nostre poble, o l'enemic aferrissat d'aquest. Ara, això de la protesta i del desacord, que temps enrera semblava inexistent, dura com mai, i entorn del problema de Catalunya, hi són fets tota mena de comentaris, alguns certament molt agres, d'un regust que no encaixa gens ni mica amb l'esperit de la Constitució espanyola.

Fer catalanitat, estendre-la, o simplement practicar-la, dir allò que sentírem i aprenguérem de petits dels llavis dolços de la mare, és, per segons qui, no parlar bé. Treballar en català a Catalunya, per la guerra i per la República, viure en el nostre poble la intensitat del drama trist d'Espanya, per certs grups no és adient ni correspon. I tot això succeix com si no existís la llei-basé de l'Estat i com si aquesta no emparés íntegrament l'Estatut de Catalunya.

Aquest poble honorat, treballador i liberal i hospitalari, que s'estén des del mar als Pireneus i fins a les planúries d'Aragó no és mereixedor d'aquest tracte d'enemistat. Es mereix, això sí, el que digué Zugazagoitia en venir el Govern de la República a Barcelona i el que hem llegit, escrit per un periodista de Castella, en un diari escrit en castellà i publicat a Catalunya, parlant de republicaníssim president del nostre poble. Però mai actes de censura, ni referències de fets que no han existit, ni afirmacions tendencioses que en parlar del nostre poble tinguin relació amb la guerra i amb la causa de la veritat que s'està defensant. Ací hi ha l'anhel ferm, per esperit antifeixista, que és esperit republicà i català, d'acabar amb els traïdors d'Espanya. Les fàbriques i els tallers rutllen per això i els homes i les dones estan als llocs designats per aquest fi.

Han passat ja els temps de Primo de Rivera i d'Anido, que eren temps de negació de llibertats. Vivim en democràcia i de cara al progrés humà. Es això com es vol viure i no d'altra manera. El lligam a l'home dificulta la seva acció benèfica per al poble i per als pobles. La pau és duradora en un règim lliure, on l'afany individual i col·lectiu pugui desenrotllar-se de la mateixa manera que es desenrotlla l'herba en ple camp.

Hom sent vivament ací —i convé dir ho encara que es caigui en repeticions— la guerra actual nostra que és contra el feixisme. Es un sentiment quiet, no molt propagat, però profund, o sigui de raça. El fet dels comicis electorals més recents, en els quals l'esquerrisme surava més aquí que en cap altre lloc d'Espanya ja n'és una bona prova. Però si es vol n'és més l'abnegació i la constància que registren el pas d'aquestes hores greus, vives i sentides.

En el «tot per la guerra», Catalunya ha dit present. Abans que aquest present pogués sentir-se d'altres indrets, s'ha sentit en un règim d'autonomia que és de llibertat i d'acatament alhora, i regida pels seus consellers que s'emparen del tot a la llei, dotada pel poble. Res de fer-li fer això «per conquesta». La seva història, llarga i agitada, parla molt d'aquests anhels de reis i d'autòcrates.

Per Catalunya i per la República i perquè el feixisme resti mort i amortellat, ací hi ha un poble, un poble que treballa i lluita, puix que tot és necessari per la victòria. Els nostres crits culminants mai e'estanquen en el clos de la nostra terra. Traspassen les muntanyes d'Ibèria i àdhuc les fronteres. La pau i el progrés social esdevenen el nostre anhel. — J. CARNÉ ROMA.